RADIOS RURALES INTERNATIONALES

Arajoso wangoli
Marisi kalo 2022

Gansi KOVIDI-19 bolocifuraw, bolocifuraw yiriwali, jama kɛnɛya ko fɛrɛw, ani cɛ ni muso kɛɲɛniya ni kɔnɔnadon kan

---

Ɲayirasɛbɛ ka lase arajoso wangolibagaw ma

KOVIDI-19 ye faratifɛnba ye dunuya mumɛ kɛnɛya ko ma. I n'a fɔ sisan bolocifuraw labila ra, aw bi ni fɛrɛ ye k'aw lamɛbagaw jija k'o bolo ci ka tɛmɛ :

- O ta ɲinikaliw ni haminankow minw ɲasin na KOVIDI-19 bolocifuraw ko ma, k'o jaabi boŋa na.
- Ka lannaya kunnafoni jɔnjɔn ta di o ma bolocifuraw ko ra.
- K'o jija boloci ra ka tɛmɛ mɔgɔ bolocininw ta kumakanw jɛnsɛ ko fɛ jamakuluw cɛ ma ani ka tɛmɛ o labilako fɛ ka kɛ boloci ŋanaw ye ni o bi KOVIDI-19 bolocifuraw yiriwali wangoliw kɛ.
- K'o jigi sigi ka yira ko KOVIDI-19 bolocifuraw ye lannayafeɛnw ye, o ka ɲi.

Kunnafoniw ni kumalaseta minw bi ɲasin KOVIDI-19 ma, olu ma kan ka dan aw ta arajo ta kɛnɛya ko masalbolow dɔrɔn ma! Aw bi se ka KOVIDI-19 bolifuraw yiriwa ka tɛmɛ ni gansi 24 nunu wangoli fɛ aw ta masalabolo dama dɔw ra, ka fara masalabolow minw bi ɲasin kunnafonikuraw ma, donkiliw, ɲinini, farikoloŋanagwɛ ani dinan ko ma, walisa k'a lase aw lamɛbaga caama na ni a bi se ka kɛ.

Aw ye wagati dama dɔ ta ka nin gansi nunu lajɛ k'o dakaŋa ni aw ta arajomasala sugu nunu ye. Missalila, gansi dɔw ka kokɛtaw bi kɛ ra lɔgɔ kɔnɔ, nga, o bi se ka kɛ tolantan walima donkilila lajɛri tumaw na, biro, foro, walima alabatoyɔrɔ ra.

Aw bi se ka gansi nunu yɛlɛma ka aw ta jamakulu ɲinita wasa ka tɛmɛ :

- Tɔgɔ minw bi gansi nunu ra, k'o yɛlɛma n'aw ta sigida tɔgɔw ye,
- Ka baara kɛ n'aw ta arjoso tɔgɔ ye n'a bi se ka kɛ (o masalabolo bi ɲɛgɛ ten cogo ra : Arajo XXX),
- Ka delinan kumadenw fɔ, aw lamɛbagaw bi minw faamu nɔgɔma na (a ɲayirali ye ko a bi se ka kɛ ko aw lamɛbagaw bi KOVIDI-19 kumaden wele tɔgɔ wɛrɛ ra i n'a fɔ « KOVIDI » walima « Korona »), ani
- K'aw jisigi ko aw bi kunnafoni minw lase ra olu bi bɛn aw ta sigida kɛnɛya ko ɲamɔgɔw ta ladiliw ma.

Walisa k'aw yɛrɛ tɔgɔra gansiw labɛn, aw y'a ɲini aw ta lamɛbagaw fɛ o k'o tɔgɔra lɔnta lakali boloci nin ta fan fɛ, ani aw bi tila k'a sira ɲini o fɛ k'o ka kumakanw ta ota hakilinantaw kan, ani k'o wangoli kɛ i n'a fɔ gansi basiginin. Hakilinanta kumakanw ta ko ra, aw y'o ɲinika k'o tɔgɔw, o si hakɛya, sababuya min ye o sama ka boloci kɛ ani a nɔfɛkow minw bi o kan o wagati ra. Dɛmɛ fisaman nunu ɲɔgɔn bi se ka dɛmɛ kɛ kosɛbɛ k'aw lamɛbagaw lasɔn bolocifuraw lanaya n'o ɲa ko ra.

O cɛ ma gansi n°21 ye « boloci lasɔni » ɲayirali ye. Aw bi se k'a ɲini mɔgɔ dɔ fɛ min lɔn ni lo ani ka kɛ kankelentigi ye a ka nii ta o gansi kantako ra, walima a ɲɔgɔn min bɔni lo a ma ani k'a wangoli sanga ni wagati bɛ.

Walisa k'a lase mɔgɔ caman ma, aw ye gansiw bayɛlɛma aw lamɛbagaw ta siyakanw na. Wagatinataw ra, Dunuŋa Mumɛ buguda arojosow bi n'o bayɛlɛma farafin siyakanw na. Walisa ka kanbɔ o kuma bayɛlɛmaninw ma ni o nana labila, aw y'o lajɛ : http://scripts.farmradio.fm/fr/radio-resource-packs/traductions-disponibles/

Gansi 1 : Aw ye nun datugulan biri, ani aw y'a biri ka ɲa

LAKALIBAGA :

Bana Burugutuni KOVIDI-19 ye mɔgɔw sigɛn, a do ma ban. Aw ka n'aw bolow faga! An barikamanka kan ka to niɲɔgɔn ye, k'an tagamaɲɔgɔnw, an somɔgɔw ani an ta jamakuluw latanga.

Fana, hali n'aw ye bolocidafanin kɛ, aw ye taga ɲa ka nun datugulan biri min b'aw nun ni da tugu. Walisa nun datugulan k'aw latanga, aw ka kan ka biri aw k'aw dafurukuw, aw nun ni bomokun datugu. N'aw ta nun datugulan biri ra ka ɲa, aw ka kan ka fɛrɛ ni aw ta nun datugulan ye.

Aw ye nun datugulan biri ka ɲa, k'a dakaɲa, ani k'aw bolo ci.

Ɲɔgɔn fɛ, an bi se ka se sɔrɔ KOVIDI-19 kan.

Gansi 2 : Dɔgɔtɔrɔso nun datugulanw ka ɲi ka tɛmɛ finimuugu nun datugulanw kan, nga a ka fisa ka kɛ ni kelen ye sani ka kɛ bololakolon.

LAKALIBAGA :

Yɛrɛlatanga nun datugulanw bi taga ra ɲa ka kɛ fɛrɛ fisamanw ye ka KOVIDI-19 jɛnsɛko bali. K'o kaɲa ni finimugu maisikiw ye minw bi ta ka biri kokura, dɔgɔtɔrɔso maisiki filita fisamanw ka ɲi ka latangani kɛ banayɛlɛma ko ani KOVIDI-19 jɛnsɛkoba ra.

Nga, aw y'aw hakili jigi ko : Aw ta nun datugulan ka kan ka dakɛɲa ka banayɛlɛma ko bali, ani k'aw bali k'a yɛlɛma tɔw ra.

Ni dɔgɔtɔrɔso nun datugulan filitaw labilanin tɛ aw ye, aw ye taga ɲa ka baara kɛ ni finimugu nun datugulanw ye min bi se ka ka baara kɛ kokura ni o bi aw nun ni da tugu ka ɲa Ka nun datugulan biri, o ka fisa i bololakolon ka to.

Aw ye aw masurunya mɔgɔw latanga. Aw ye nun datugulan biri.

Gansi 3 : An ka kan ka taga ɲa ka fɛrɛw ta KOVIDI-19 kama.

LAKALIBAGA : Bana burugutuni KOVIDI-19 kɛ ra wagati jan ni gwɛlɛya ko ye. Ani ɲanasisi ra, a ma ban ban.

O ra, an bɛ lajɛni ka kan ka taga ɲa ka fɛrɛw ta.

Aw ye taga ɲa ka nun datugulan biri min bi aw nun ani aw da tugu. Aw y'aw yɛrɛ majanya ni tɔw ye lakanda kama. Aw ye aw tigɛw ko sanga ni wagati bɛ. Aw ye fenɛtiriw dayɛlɛ ka fiŋɛ don ko gwɛya. Aw y'aw yɛrɛ latanga ni nɔngɔnkun ye ni aw bi na sɔgɔsɔgɔ ani ka tiso.

Ani fana yɛrɛ, k'a to aw bolo ka ci!

An barikaman ka to ni ɲɔngɔn ye ani ka an ta jamakuluw latanga.

Gansi 4 : KOVIDI-19 bi se ka nɔfɛko mɛtaw bila kɛnɛya kan.

WƆYƆ : MINƐ GBILIMAN DƆ MIN BI KƆRƆTA RA KA FARA SƆGƆSƆGƆ KAN, O MANKAN

FURUMUSO : Kofi, i ka kɛnɛ wa? Mun kɛra?

FURUCƐ : (A BE NINAKILIDEGU LA) Ɔwɔ, n diyanyebaga, n ka kɛnɛ. A ye dɔrɔŋ ko n ti ne cogo ra tugu kabi ne bana na KOVIDI-19 na ka kɛnɛya … Ninakilidegu bi n ra ka caya tuma bɛ, ne tun bi tofanga ko minw kɛ ka kɔrɔ, n b'a ye sisan k'olu ka gwɛlɛ.

FURUMUSO : Nga o bi kɛ cogo jumɛ? I ta KOVIDI-19 sifilɛ tun y'a yira ko fɛn t'i lalogɔkun tɛmɛni na, i do ye kamele kɛnɛma, ye wɛ!

FURUCƐ : Tiɲɛ lo, nga n ta dɔgɔtɔrɔ y'a fɔ n ye ko KOVIDI-19 bi se ka nɔjugu mɛtaw bila fɔgɔfɔgɔw, dusukun, cɛkisɛ kan ani k'a kɛ nɛnkun ti dungɔ, k'a kɛ nun ti kasa mɛ. I bi a kala mako a bi lɔgɔkun dama bɔ n t'i ta dumunifɛnw dungɔ mɛ wa. N sɛgɛni lo tuma bɛ …

FURUMUSO : Eh n ta diyanyebaga, i fo … n jigi b'a ra ko ko i fari bi na diya sɔɔni. Ala i ni ce, an bɛ bolo ci ra sisan.

LAKALIBAGA : KOVIDI-19 ti danfarali kɛ. BƐ LAJƐNI bi farati ra ani a bi se ka kɛ ni nɔfɛko mɛtaw ye aw ta kɛnɛya ni diya kan. Bolocifuraw lo ye minɛbolo wulibali ni ɲuman ye ka banakisɛdonkojuguw, dɔgɔtɔrɔso lako ni saya bali KOVIDI-19 bi minw lase.

Wa, aw ka na kɔnɔni kɛ. Aw y'aw bolo ci bi.

Gansi 5 : Aw bi aw yɛrɛ kɔrɔsi KOVIDI-19 bolocifuraw ma wa? Aw ye kunnafoniw sɔrɔ aw mako bɛ minw na.

CƐ 1 : N ti se ra k'a faamu k'oo k'a fɔ an ye ko an k'an bolo ci KOVIDI-19 kama. O ye n ta josariyaw ni n ta hɔrɔnyali tiɲɛ ko lo ye!

CƐ 2 : N baliman cɛ, n b'i ta miriya faamu. N fana tu bi n yɛrɛ kɔrɔsi KOVIDI-19 bolocifuraw ma. N y'a ɲini ka kunnafoniw sɔrɔ a ko ra ani o tun bi lataga cogo min na, o ra, ne ye arajo XXX lamɛ ka n ta ɲinikaliw bɛ kɛ. O tɛmɛni kɔ, n ye n hakili yɛlɛma. Sisan, n b'a ye ko an ka kan k'an bolo ci ka tɔw latangaan ta jamakulu kɔnɔ ani k'an yɛrɛ latanga.

CƐ 1 : Hummm … N'i ye ɲinini bɛ kɛ, a bise ka kɛ ko i jo lo … n bi na miiri a ko ra …

CƐ 2 : A ɲa na kosɛbɛ! Ayiwa, min bi kɛ ra tolantanna, an k'o ko filɛ! (KANJIGIKO MƐTA)

LAKALIBAGA : Mɔgɔ caama bi siga, ka dimi walima ka siran KOVIDI-19 bolocifuraw ɲa.

Aw ye kɛ bolocifuraw ɲanaw ye ka wagati ta ka dɔ lɔn bolocifuraw ko ra ani k'a kuma fɔ aw ta somɔgɔw ni aw teriw ye.

Aw y'aw yɛrɛ lalɔnniya! Aw y'aw bolo ci!

Gansi 6 : Banakisɛdon sɔgɔli tɛmɛni kɔ

WƆYƆ :	TELEFƆNI SƆNERI
MUSO :	Aw ni sɔgɔma, nin ye ARAJO XXX ye, aw b'a kankunkelen.
CƐ :	Aw ni sɔgɔma! Aw ye n hakɛ to, ɲinikali bi n fɛ KOVIDI-19 kun kan. Mun kama ne ka kan ka ne bolo ci? N y'a mɛn ko hali mɔgɔ minw bolo ci ra olu bi se ka KOVIDI-19 sɔrɔ.
MUSO :	Cɛn do, KOVIDI-19 bi se ka sɔrɔ hali k'a yɛlɛma tɔw ra boloci tilanin kɔ. Nga sɔgɔli b'o farati dadɔgɔya caama. Boloci bi banakisɛdonkojuguw bali, ka dɔgɔtɔrɔso lako ani hali saya bali aw ma. O bi kɛ aw yɛrɛ ta kɛnɛya lo kama.
CƐ :	Aw b'a fɔ ra lo ko ni n ye KOVIDI-19 sɔrɔ boloci tilanin kɔ n ti na bana ka juguya i n'a fɔ ni ne bolo tun ma ci wa?
MUSO :	Cɔ!
LAKALIBAGA :	Omikuron banakisɛdon ka teliani a bi se ka yɛlɛma mɔgɔw ra.O lo y'a to mɔgɔ caama bi ben KOVIDI-19 bana na hali o tilanin kɔ boloci ra. Nga bolocifuraw ka ɲi kosɛbɛ banakisɛdonkojugu ɲakɔrɔtigɛ, dɔgɔtɔrɔso lako ni saya ma. Wa, aw ka na kɔnɔni kɛ tugu. Aw y'aw bolo ci!

Gansi 7 : Aw y'aw bolo ci ka mɔgɔ barikatanw latanga.

BINTU :	Fatu! Mun na n t'i ye lɔgɔfiyɛ ra tugu tilefila da nin na?
FATU :	I ni sɔgɔma, Bintu. Nimisa lo n ma, n ti se ka bɔ caama caama. N ti se ka ne bolo ci KOVIDI-19 kama, wa n ka kan ka kɔrɔsili kɛ kosɛbɛ walisa ka to kɛnɛya ra.
BINTU :	Eh ayi! Mun na i ti se k'i bolo ci?
FATU :	N tun b'a fɛ k'a kɛ, n teri. Nga i n'a fɔ n bi furakɛli kɛ ra kansɛri kama, n ti se. Bolocifuraw ye wulibali ni ɲumanw ye. N b'a kala ma nga n farilatanganan barika ka dɔgɔ ka tɛmɛ bolocifuraw ta ko ra n ta furakɛli kama.
BINTU :	I fo, Fatu, nimisa lo dɛ. N bi se ka mun kɛ?
FATU :	Awɔ, k'i tɔɲɔgɔnw n'i masurunya mɔgɔw jija k'o bolo ci!Hali ni n ti se k'a kɛ, a bi n dɛmɛ ni n lamini mɔgɔw y'a

kɛ. Ni mɔgɔw bɛ bolo ci ra, a bi se ka kɛ ko n bi na n yɛrɛ ye lakanda kɔnɔ ani ka kɔsegi lɔgɔfiyɛ ra.

LAKALIBAGA : Mɔgɔ minw ta farilatangananw ye barikatanw ye, olu ka teli ka ben bana na walima ka sa KOVIDI-19 kama. O ti se k'o bolo ci min kɛ, faratiw ka ca hali bele.

Aw y'aw ta jamakuluw latanga, mɔgɔ barikatanw yɛrɛ! Aw y'aw bolo ci!

Gansi 8 : Awɔ, musokɔnɔmanw bi se k'o bolo ci KOVIDI-19 kama ni basi t'a ra.

MUSO 1 : I ni kunnadiya i ta kɔnɔ kama balimanmuso! Aw ka kan ka kɛ ninsɔndiya kɔnɔ denɲɛni sɔrɔ ko ra aw ta gwaso kɔnɔ dɛ.

MUSO 2 : An ninsɔn ka di kosɔbɛ! Ani n bi ne yɛrɛ jati lakanda kɔnɔ n bolo ci ra min kɛ sisan KOVIDI-19 kama!

MUSO 1 : Kabakoya, bolo ci wa? I y'a kɛ cogo jumɛ ka KOVIDI-19 bolocifuraw ta ka sɔrɔ i kɔnɔman lo?

MUSO 2 : I m'a mɛn? Lɔnnijɛ tigiw y'a fɔ ko bolocifura nin ye wulibaliw ye tewu musokɔnɔmanw ma ani deen min bi o kɔnɔ. Nga ka KOVIDI-19 sɔrɔ, o bi se ka kɛ faratiba ye deen ni n yɛrɛ ma. Bolocifura bi n'an latanga!

MUSO 1 : O ye kibaru dimanba yesan! Wa … i bi miiri ko denɲɛnin bi na bɔ ele lo ma walima i furucɛ ma? (YƐLƐ ANI KANJIGIKO MƐTA)

LAKALIBAGA : Musow, aw bi se k'aw bolo ci lakanda kɔnɔ KOVIDI-19 kama n'aw kɔnɔman lo. Lɔnnibaga minw bi taga ra ɲa ka ɲinini kɛ KOVIDI-19 bolocifuraw ra, olu b'a yira ko musokɔnɔmanw bi se ani o ka kan k'o bolo ci.

O ra, aw ka na kɔnɔnin kɛ tugu! Aw y'aw yɛrɛ latanga, aw ni aw deen! Aw y'aw bolo ci!

Gansi 9 : KOVIDI-19 bolocifuraw ti nan nidensɔrɔbaliya walima dilanko barikatanya ye.

LAKALIBAGA : A bi sɔrɔ ko aw ye ɲunuɲunukan dɔw mɛn minw fɛ KOVIDI-19 bi nan nidensɔrɔbaliya walima dilanko barikatanya ye! O ti tiɲɛ ye. Seereya foyi ti yen minw b'a yira ko KOVIDI-19 bolocifuraw bi ni nɔjuguw ye deenwolo kan walima ka mɔgɔ kɛ barikatan ye dilanko ra.

Aw ka na la o ɲunuɲunukan galonw na. Aw y'awbolo ci!

Gansi 10 : KOVIDI-19 bolocifuraw ti densɔrɔbaliya lawili cɛw fɛ.

CƐ 1 : N teri, ne y'a mɛn k'i tun ma sɔn k'i bolo ci KOVIDI-19 kama. Mun na?

CƐ 2 : N ti se k'a to n bolo ka ci. A be se ka kɛ ko denwolo nɛgɛbe don n na!

CƐ 1 : Eh, o ye ɲunuɲunukanw kuntanw lo ye. Ka fara o kan, tiɲɛ tɛ. KOVIDI-19 bolocifuraw ti mɔgɔ kɛ densɔrɔbali ye! Bolocifuraw ye wulibaliw ye, ani a ɲumanw lo. A bi aw bali ka bana ka juguya, ka la dɔgɔtɔrɔso la walima ka sa KOVIDI-19 kama.

CƐ 2 : N'i ko tan. Nga mun kosɔn i bi se ka da o ra ten?

CƐ 1 : N ye Arajo XXX lamɛ, o ye jama ta kɛnɛyako ɲamɔgɔw ɲinika, sigida dɔgɔtɔrɔw ani mɔgɔ minw bolo ci ra. Ani o mɔgɔw bɛ ye ko kelen lo fɔ. KOVIDI-19 bolocifuraw ti cɛw ani muso kɛ densɔrɔbaliw ye.

O tuma na, n'a bi bɛn i ma, i bolo ci. O ye i yɛrɛ ta kɛnɛya ani jamakulu bɛ ta ta ɲa kama.

CƐ 2 : (JƆRƆNIN) Ayiwa … Faranfasi b'a ra n fɛ ka ye ko o mɔgɔw bɛ ye kuma kelen fɔ. Ani n bi lanaya kɛ Arajo XXX ra tuma bɛ … Nga n bi ni ɲinikali dama ye hali bi. N bi na weleni kɛ arjo ra bi su fɛ.

LAKALIBAGA : KOVIDI-19 bolocifuraw ti nan ni densɔrɔbaliya ye.

Aw ka na la o ɲunuɲunukan galonw na! Aw y'aw bolo ci!

Gansi 11 : KOVIDI-19 bolocifuraw ti musow kɛ densɔrɔbaliw ye.

WƆYƆ : LƆGƆFIYƐ MANKANW. KANJIGIKO MƐTA.

CƐ 1 : Amɛdi, ny'a mɛn k'i muso y'a bolo ci KOVIDI-19 kama. Mun na a y'o kɛ? N bi miiri ko aw tun bi den wɛrɛ fɛ.

CƐ 2 : Tiɲɛ lo, Abuduli, a y'a bolo ci ani n nisɔndiya ra. KOVIDI-19 bolocifuraw ti nan ni densɔrɔbaliya ye. A bi n'a bali ka ben bana na ka juguya ani ka sa.

CƐ 1 : I b'o lɔn cogo jumɛ?

CƐ 2 : Ayiwa, mɔgɔ miliyari caama ye u bolo ci KOVIDI-19 kama, wa, n lanni b'a ra ko fɛn bɛ bi na ɲa a fɛ.

LAKALIBAGA : KOVIDI-19 bolocifuraw ti musow walima cɛw kɛ densɔrɔbaliw ye.

Aw ka na la o galon ɲunuɲunukanw na. Aw y'aw bolo ci!

Gansi 12 : Muso minw bi siin di den ma, olu bi se k'u bolo ci KOVIDI-19 kamalakanda kɔnɔ.

WƆYƆ : DENŊƐNI KASITƆ. KANJIGIKO MƐTA.

ASATA : Eh, Mariyama, musodencɛɲumani filɛ! I ni kunnadiya.

MARIYAMA : I ni ce Asata, an duba ra kosɔbɛ yɛrɛ lo. Lɔgɔkun tɛmɛni, n ye n bolo ci KOVIDI-19 kama walisa ka to kɛnɛya ra tuma min na nta denŋɛni bi kɔgɔ ra.

ASATA : (TILƐNI) Bolo ci wa? Cogo jumɛ? Tiŋɛ na i bi siin di i denŋɛni ma wa? Kɔni i t'a fɛ lo ko bolofura ka don i siinji ra, a fɔ!

MARIYAMA : N teri, tiŋɛ lo ko n bi siin di n denmuso mandima. KOVIDI-19 bolocifuraw ye lakandafɛnw ye denbaw fɛ minw bi siin di denw ma ani u denŋɛninw ma, a bi se ka kɛ yɛrɛ ko bolocifura nunu bi latangan dɔ lase KOVIDI-19 kama.

ASATA : Ayiwa, ne hakili sigi ra. N nisɔn ka di ka ye k'i bi janto i yɛrɛ n'i ta denŋɛnin na.

MARIYAMA : Nye denba ye sisan. N ti se ka ne ta kɛnɛya bila farati ra.

LAKALIBAGA : Musow, aw bi se k'aw bolo ci lakanda kɔnɔ KOVIDI-19 kama n'o y'a sɔrɔ aw bi siin di den ma. Lɔnnibaga minw bi KOVIDI-19 bolocifuraw jatiminɛ kɛ ra, olu y'a yira ko muso minw bi siin di den ma, olu bi se ani o ka kan k'o bolo ci.

O ra, Aw ka na kɔnɔni kɛ! Aw y'aw yɛrɛ latanga, aw yɛrɛ ani aw ta denŋɛninw! Aw y'aw bolo ci.

Gansi 13 : Cɛw! Aw y'aw musow senkɔrɔmadɛmɛ dumuya mumɛ bana KOVIDI-19 tuma na.

LAKALIBAGA : Cɛ mandiw! Bana Burugutuni KOVIDI-19 tuma na, muso caama tun ma deli ka baara kɛ gwɛlɛya ani wagati jan kɔnɔ ten. Denmisɛnw tun ti taga kalanso ra, somɔgɔw bana na ani musow tun diyagoya ni lo wagati kɔnɔ ka fara u lɔyɔrɔ tun ka bon forobaraw ra, biirow ra ani sow kɔnɔ!

Aw ka na to aw ta ɲanamaya musow ka tɔɔrɔ.

Cɛw aw y'aw balimanmusow, aw furumusow, ani aw wolobaw senkɔrɔmadɛmɛ, nin degu tuma na n'aw b'o dɛmɛ ka den ladon ani sokɔnɔbaaramisɛnw wɛrɛw ra.

Ka fara o kan, cogoɲuman wɛrɛ bi yen aw bi se k'aw ninyɔrɔ don, ka musow senkɔrɔmadɛmɛ ani k'o latanga. Aw y'aw bolo ci KOVIDI-19 kama.

Gansi 14 : Dɛmɛ bi yen musow ye minw nimantɔrɔni lo ni cɛyasira ni musoyasira fangafin bi kɛ o kan o Bana Burugutuni KOVIDI-19 tuma na.

LAKALIBAGA : KOVIDI-19 be kojugu kɛ mɔgɔ bɛ lajɛni nan, nga musuow la a damana ta ra.

Bana burugutuni KOVIDI-19 tuma na, muso caama tun te se ka bɔ so kɔnɔ ani o ta furucɛw tun b'o tɔrɔ. Ni bekani kɛ ra, aw, walima aw lɔnbaga dɔ kan, n'aw mako be dɛmɛ na kɛnɛya ko, sariyako, walima hakiliko dɛmɛ la, aw ye weleni kɛ [KA TƐRƐFƆNI NIMƆRƆ, WALIMA WELENI GWANSAN NIMƆRƆ DƐMƐ BARAKUNDAW MINW BI BILASIRARI KƐ CƐLASIGI BENKANIKOW SƐGƐNBAGATƆW YE. AW TA MARA RA.]

I ka na ɲinan, i t'i kelen.

Spot 15 : Bana Burugutuni KOVIDI-19 tuma ta cɛyasira ni musoyasira fangafinkow ɲakɔrɔtigɛ ani ka kunnafoni di a ko ra.

LAKALIBAGA : Fa mandiw, balima mandiw, ba mandiw, an bɛ bi ni lɔyɔrɔ nafamanw ye cɛyasira ni musoyasira fangafinkow ɲakɔrɔtigɛ ani a kunnafoni di ko ra dunuɲamumɛ bana KOVIDI-19 tuma na.

Ni bekani kɛ ra aw, walima aw ta lɔnbaga dɔ kan, ani aw mako bi farisicɛ, kɛnɛya ko, sariyako, walima hakiliko dɛmɛ la, aw ye weleni kɛ [KA TƐRƐFƆNI NIMƆRƆ, WALIMA WELENI GWANSAN NIMƆRƆ DƐMƐ BARAKUNDAW MINW BI BILASIRARI KƐ CƐLASIGI

BENKANIKOW SƐGƐNBAGATƆW YE. AW TA MARA RA.]

An ka ban fangafinkow ma musow kan.

Spot 16 : Bangebaga mandiw, aw ye KOVIDI-19 ko fɔ aw ta denw ye.

FURUCƐ : N diyanyebaga, n bi miiri ko an ka kan ka kuma KOVIDI-19 ko ra. An ta mɔgɔkɔrɔbaw bi se k'o bolo ci sisan, o ra an ka kan ka latigɛri kɛ kokɛta kan.

MUSO : Cɛn lo, i jo lo … N kolo ka kɛnɛ kosɛbɛ n ta boloci kɔ. Ani dɔgɔtɔrɔ y'a fɔ an ye ko bolocifuraw bi latanga ɲuman di bana cogojuguw, dɔgɔtɔrɔso lako ni saya ma.

FURUCƐ : Tiɲɛ lo … AN bi sigi bi su fɛ ni denw ye ka kumaɲɔgɔnya kɛ somɔgɔw ni ɲɔgɔn cɛ. N bi miiri ko wagati sera an ta denw bolo ka ci.

LAKALIBAGA : Bangebaga mandiw! Aw ye baara kɛ ɲɔgɔn fɛ ka latigɛriw kɛ aw ta somɔgɔw ta kɛnɛya ani o ta yɛrɛsɔrɔ kama. Aw ye KOVIDI-19 bolocifuraw kuma fɔ n'aw ta denw ye ani aw ye sugandili ɲuman kɛ k'aw ta somɔgɔw ni aw ta jamakulu latanga.

Aw ka na kɔnɔni kɛ! Wagati se ra k'aw bolo ci.

Gansi 17 : Bolocifuraw ma kɛrɛnkɛrɛn mɔgɔkɔrɔbaw dama ye!

MUSO 1 : Aw bɛ lajɛni nakoɲuman ni su ta ɲɔgɔnkunbɛn na A ka di n ye an ye ɲɔgɔn sɔrɔ ani n fari ka di n na n tilani kɔ n KOVIDI-19 bolocifura hakɛya filanan sɔrɔli ra.

MUSO 2 : Nga munna i ye boloci kɛ, muso? Nin KOVIDI-19 bolocifuraw kɛrɛnkɛrɛn ni mɔgɔkɔbaw ye, i do ye funangwɛ ye ani i ka kɛnɛ.

MUSO 1 : Ayiwa, i ni ce, nga … O bolocifuraw ye bɛ lajɛni ta lo ye, mɔgɔkɔrɔbaw i n'a fɔ funangwɛw! Musokɔnɔmanw fana.

MUSO 2 : Hali musokɔnɔmanw wa?

MUSO 1 : Awɔ faratitan yɛrɛ lo musokɔnɔmanw ma k'o bolo ci KOVIDI-19 kama. Jama kɛnɛyako ɲamɔgɔw bi tintin a kan ko sɔgɔli lo ye minɛbolo ɲuman ye k'aw yɛrɛ, aw ta somɔgɔw ani aw ta jamakulu latanga.

Sinsan, an b'an ta ɲɔgɔnye daminɛ … (KANJIGIKO MƐTA)

LAKALIBAGA : KOVIDI-19 ti danfara kɛ. A bi se ka se mɔgɔ sugu bɛ ma, a si hakɛ ma na kɛ min o min ye.

KOVIDI-19 bolofuraw ye minɛbolowulibali ni ɲuman ye ka mɔgɔw latanga, o si hakɛ ye min o min ye.

Wagati se rak'aw bolo ci.

Gansi 18 : Aw ka na to KOVIDI-19 bi aw jɛn aw tɔɲɔgɔnw, aw masurunyamɔgɔw ani aw ta baara la.

LAKALIBAGA : KOVIDI-19 cogojuguw ye mɔgɔ minw minɛ, olu bi se ka logɔkun wɔɔrɔ lo ta; hali ka tɛmɛ a kan yɛrɛ ka kɛnɛya, ani KOVIDI-19 bi se ka kɛ ni kɔfɛnɔjugu mɛtaw ye u ta kɛnɛya kan. O kɔrɔ ye ka wagati jan kɛ ka majanya ni teriw, somɔgɔw ani baarada ye.

Nga mɔgɔ minw bolo ci ra, olu man teli ka ben bana na ka juguya, ka la dɔgɔtɔrɔso ra walima ka sa. O bi se ka to kɛnɛya ra ani ka taga ɲa ka o ta somɔgɔw mako ɲa ani k'o diyabɔ.

O ra, aw ka na kɔnɔni kɛ tugu. Aw y'aw bolo ci!

Gansi 19 : Aw ka na bɔnɛ aw nin na KOVIDI-19 kama.

LAKALIBAGA : Mɔgɔ miliyɔn wɔɔrɔ ɲɔgɔn l o sa ra KOVIDI-19 kama. O ye balawujuguba lo ye.

Nga minɛbolo nɔgɔman bi yen k'aw yɛrɛ latanga. KOVIDI-19 bolocifuraw ye wulibaliw ani ɲumanw lo. Sɔgɔli bi latanga ɲuman di aw ma banakisɛdonko juguw, dɔgɔtɔrɔso lako walima saya ma KOVIDI-19 kama.

Aw ye to nin na! Aw y'aw bolo ci!

Gansi 20 : Aw bi aw yɛrɛ minɛ KOVIDI-19 bolocifuraw ma wa? Aw ye aw yɛrɛ lalɔnniya!

AMA : I ni sɔgɔma Sita. A diya ra n ye k'i ye n ta butiki ra. A bi i n'a fɔ k'i ka kɛnɛ kosɛbɛ dɛ!

SITA : I ni ce, Ama. N ka kɛnɛ! N bolo ci ra ka dafa KOVIDI-19 kama. Nin ye mun lafiyaba ye!

AMA : Eh, Sita … A ma gwɛya ko bi n la ni bolocifuraw ra dɛ.

SITA : N b'i ta hami faamuya. A bi sɔrɔ k'i ka kan k'i yɛrɛ lalɔnniya a ko ra. N ta somɔgɔw ni n masurunya teriw bɛ bolo ci ra, ani o ka kɛnɛ, i n'a fɔ ne.

AMA : Tiɲɛ na wa?

SITA : Awɔ, mɔgɔ miliyari caama ye KOVIDI-19 bolocifuraw sɔrɔ lakandasɛbɛ kɔnɔ. O ye wulibaliw ye ani o bi banakisɛdon, dɔgɔtɔrɔso lako ani sayaw bali.

AMA : Ayiwa, i nice a fɔ ko ra n ye. Nga, ɲinikali wɛrɛ bi ne fɛ. I bi se ka fɔ n ye ka fara a kan … (KANJIGIKO MƐTA)

LAKALIBAGA : Ka kumaɲɔgɔnya kɛ n'aw teriw ni somɔgɔw ye o ta haminankow kan, o b'a to o jigi bi sigi KOVIDI-19 bolocifuraw wulibaliya n'a ɲumanya ko ra.

Aw y'aw yɛrɛ lalɔnniya, aw y'aw bolo ci ani ka kɛ sɔgɔli ɲanaw ye ka tɛmɛ baro fɛ aw bi min kɛ ni aw teriw ani aw somɔgɔw ye KOVIDI-19 bolocifuraw ko ra.

Gansi 21 : Yɛrɛdon sɔgɔli ta fan fɛ

LAKALIBAGA : Ɲanamaya ye dubafɛn lo ye. Kunnadoni lo an bɛ ma k'an ta somɔgɔw ni jamakuluw latanga KOVIDI-19 ma.

Yan (tɔgɔ, baarada) lotun b'a fɔ ra aw ma ko KOVIDI-19 bolocifuraw ye wulibali ye ani a ɲumanw lo. N bi aw bɛ jija k'aw bolo ci tuma min na a bi se ka kɛ walisa ka taga ɲa ka ɲanamaya dubafɛnw diyabɔ.

Gansi 22 : KOVIDI-19 bolocifuraw nɔfɛko fɛgɛmanhakɛmanw

WƆYƆ : TELEFƆNI SƆNERI

DENCƐ : Alo, Bɛnzamɛ lo.

WOLOFA : Bɛni! I ni sɔgɔma n dencɛ!

DENCƐ : I ka kɛnɛ wa, n fa?

WOLOFA : N ka kɛnɛ, nga n y'a mɛn k'i ye KOVIDI-19 bolocifuraw dɔ kɛ. I m'a lɔn ko nin ko nunu bi n'i bana wa?

DENCƐ : Eh, galon ɲunuɲunukan lo dɔrɔn. A nɔfɛko fɛgɛmanw hakɛmanw dama dɔ lo wili ra n kan boloci tilanin kɔ. N bolo tun bi n dimi, n tun sɛgɛn na dɔɔni, nga o bɛ tununa tile kelen walima tile fila kɔnɔ. A bi o cogo kelen na ni bolocifura tɔw ye.

Ani sisan, n ka kɛnɛ ani n fari ka di n na. Bolocifuraw ti mɔgɔw bana, o bi mɔgɔw latanga lo wala. N jigi b'a ra ko maa ni ele bi n'aw bolo ci sɔɔni.

WOLOFA : I fari ka d'i la, o diya ra n ye! Min ye i ba ni ta ko ye, an bi na miiri bolocifuraw nunu ko ra, n bi da d'i ma. K'an bɛn ne dencɛ, n bi tila k'i wele sɔɔni … (KANJIGIKO MƐTA)

LAKALIBAGA : Nɔfɛko fɛgɛmanw, i n'a fɔ dimi, sɛgɛn, faribugudimi, ani farigwan fɛgɛman ka teli ka kɛlon fɔlɔw ra KOVIDI-19 bolocifuraw kɛni kɔ. A do ye hakɛmanw ye, ani o kɔrɔ ko bolocifura bi lataga ra.

KOVIDI-19 bolocifura ye wulibali ani ɲuman ye.

Aw y'aw yɛrɛ lalɔnniya! Aw y'aw bolo ci!

Gansi 23 : Aw y'aw denw jija o k'o bolo ci.

WƆYƆ : MƆGƆ DƆ MIN BI GOSIRI KƐ RA KOON NA. KOON DAYƐLƐkAN.

FURUMUSO : Andiradi, n segin na so!

FURUCƐ : I danse, n diyayebaga.

FURUMUSO : Munna bi i n'a fɔ hami b'i ra, n kanuɲɔgɔn?

FURUCƐ : N ye kibariya sɔrɔ Azizi ko ra sisan sisan … A b'a fɔ ra ko ale tun bi na a yɛrɛ bolo ci KOVIDI-19 kama. N b'a lɔn ko mɔgɔw b'a fɔ ra ko bolocifuraw nunu ye wulibaliw ye nga jɔrɔ bi n ra …

FURUMUSO : A dagani bɔ I ka jɔrɔ an dencɛ ko ra ne diyayebaga. Nga ne bi mɔgɔ caama lɔn minw bolo ci ra, o bɛ ka kɛnɛ ani o bi gojogojo. Dɔgɔtɔrɔ y'a fɔ n ye k'a bi na n latanga KOVIDI-19 ma. A bi se ka kɛ ko an ka kan ka kunnafoni ɲini a ko ra?

FURUCƐ : A bi sɔrɔ k'i jo lo … Ani an dencɛ lo. An y'a kolo ka ɲa ani an lanni b'a ra.

LAKALIBAGA : KOVIDI-19 bolocifuraw ye wulibaliw ye ani ɲumanw lo. Aw y'aw denw jija ani ka baro kɛ n'o ye.

Wagati se ra k'aw bolo ci.

Gansi 24 : Bolocifuraw ye wulibaliw ani ɲumanw lo.

LAKALIBAGA : Mɔgɔ dɔw siranni lo ko KOVIDI-19 bolocifuraw dilanna teliya ra kojugu ani o ti wulibaliw ye. Nga KOVIDI-19 kɛlɛ bolocifuraw ye wulibaliw ani ɲumaw ye.

Sababu saba filɛ minw y'a to o labila ra teliya ra ten :

A fɔlɔ, a bi saan tan sigiyɔyɔ dama bɔ ɲininikɛlaw bi koronavisiri jatiminɛ kɛ ra. KOVIDI-19 bɔnin lo cogo caama na koronavirisi wɛrɛw ma, ani o ra, lɔnniɛjtigiw ye a silɔn teliya ra bolocifura sugu min ye ɲuman ye KOVIDI-19 kama.

A filanan, i n'a fɔ KOVIDI-19 ye dunuɲa mumɛ gwɛlɛya ye, tɔn dama dɔw, cikɛdaw, ani gufɛrɛnemanw ye nafolo caama kundon baara ra bolocifura dilanko ra ka mɔgɔw latanga. O forobawari y'a to bolocifura dilanbagaw ye baara kɛ teliya ra ani cogo ɲuman na ka tɛmɛ bolocifura wɛrɛw ta kan.

A sabanan, KOVIDI-19 bolocifuraw sifilɛ ra kosɔbɛ o ta magaya ko ta fan fɛ, ani o sifilɛ bi taga ra ɲa, hali sisan. I n'a fɔ KOVIDI-19 bi se ka nan ni nɔjugubaw ye, lɔnnibagaw ye baara kɛ ni siflɛ sɔrɔdaw ye tuma min na o labila ra dɔrɔn. O y'a to cikɛdaw ye bolocifuraw dilan teliya ra.

KOVIDI-19 bolocifuraw ye wulibaliw ye ani a ɲumanw lo.

O ra, aw ka na kɔnɔnin kɛ. Aw y'aw bolo ci!

Remerciements

Rédaction : Vijay Cuddeford, rédacteur en chef, Radios Rurales Internationales et Hannah Tellier, coordonnatrice des ressources, Radios Rurales Internationales.

La présente ressource est financée par le gouvernement du Canada par l'entremise d'Affaires mondiales Canada dans le cadre du projet « Communication à grande échelle sur la santé publique et les vaccins en Afrique subsaharienne pour sauver des vies » (ou VACS).